

“BDO BC Excel“ d.o.o., BEOGRAD

**Konsolidovani finansijski izveštaji
za godinu završenu
31. decembra 2008.**

i

**Napomene
uz konsolidovane finansijske izveštaje**

SADRŽAJ

FINANSIJSKI IZVEŠTAJI

Bilans stanja

Bilans uspeha

Izveštaj o promenama na kapitalu

Izveštaj o tokovima gotovine

Statistički aneks

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Popunjiva pravno lice - preduzetnik

06203159

Maticni broj

74120

Sifra delatnosti

101672840

PIB

Popunjiva Narodna banka Srbije

850

1 2 3

Vrsta posla

0

19

2

1

0

0

0

0

0

10

20 21 22 23 24 25 26

Naziv : BDO BC EXCEL D.O.O.

Sediste (mesto; ulica i broj) : KNEZ MIHAILOVA 10/III, BEOGRAD

BILANS STANJA

na dan 31.12.2008. godine

- u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	AKTIVA				
	A. STALNA IMOVINA (002+003+004+005+009)	001		9263	6264
00	I. NEUPLACENI UPISANI KAPITAL	002			
012	II. GOODWILL	003			
01 bez 012	III. NEMATERIJALNA ULAGANJA	004	4	1542	611
	IV. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOSKA SREDSTVA (006+007+008)	005		3928	4147
020, 022, 023, 026, 027(deo), 028(deo), 029	1. Nekretnine, postrojenja i oprema	006	5	3928	4147
024, 027(deo), 028(deo)	2. Investicione nekretnine	007			
021, 025, 027(deo), 028(deo)	3. Bioloska sredstva	008			
	V. DUGOROCNI FINANSIJSKI PLASMANI (010+011)	009	6	3793	1506
030 do 032, 039(deo)	1. Ucesca u kapitalu	010			
033 do 038, 039(deo) minus 037	2. Ostali dugorocni finansijski plasmani	011		3793	1506
	B. OBRTNA IMOVINA (013+014+015)	012		94645	115788
10 do 13, 15	I. ZALIHE	013	7	876	190
14	II. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	014			
	III. KRATKOROCNA POTRAZIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA (016+017+018+019+020)	015		93769	115598
20, 21 i 22, osim 223	1. Potrazivanja	016	8	11089	20729
223	2. Potrazivanja za vise placen porez na dobitak	017			
23 minus 237	3. Kratkorocni finansijski plasmani	018	9	63434	75660
24	4. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	019	10	16348	18451

Grupa racuna racun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
27 i 28 osim 288	5. Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgranicenja	020	11	2898	758
288	V. ODLOZENA PORESKA SREDSTVA	021	26(c)	215	185
	G. POSLOVNA IMOVINA (001+012 +021)	022		104123	122237
29	D. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	023			
	Dj. UKUPNA AKTIVA (022+023)	024		104123	122237
88	E. VANBILANSNA AKTIVA	025			
	PASIVA				
	A.KAPITAL (102+103+104+105+106-107+108-109-110)	101	12	63871	93064
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102		1947	1947
31	II. NEUPLACENI UPISANI KAPITAL	103			
32	III. REZERVE	104		876	855
330 i 331	IV. REVALORIZACIONE REZERVE	105		116	
332	V. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI	106			
333	VI. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI	107			
34	VII. NERASPOREDJENI DOBITAK	108		60932	90262
35	VIII. GUBITAK	109			
037 i 237	IX. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	110			
	B. DUGOROCNA REZERVISANJA I OBAVEZE (112+113+116)	111		40252	29173
40	I. DUGOROCNA REZERVISANJA	112	13	961	
41	II. DUGOROCNE OBAVEZE (114+115)	113			
414, 415	1. Dugorocni krediti	114			
41 bez 414 i 415	2. Ostale dugorocne obaveze	115			
	III. KRATKOROCNE OBAVEZE (117+118+119+120+121+122)	116		39291	29173
42, osim 427	1. Kratkoročne finansijske obaveze	117			44
427	2. Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja	118			
43 i 44	3. Obaveze iz poslovanja	119	14	29623	15594
45 i 46	4. Ostale kratkoročne obaveze	120	15	3345	559
47, 48 osim 481 i 49 osim 498	5. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgranicenja	121	16	3255	4671
481	6. Obaveze po osnovu poreza na dobitak	122		3068	8305

Grupa racuna, racun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
498	V. ODLOZENE PORESKE OBAVEZE	123			
	G. UKUPNA PASIVA (101+111 +123)	124		104123	122237
89	D. VANBILANSNA PASIVA	125			

u Београду dana 29.04. 2009. godine

Overa prijema NBS

Lice odgovorno za
sastavljanje finansijskog
izvestaja

[Signature]

Zakonski zastupnik

[Signature]

Obrazac propisan Pravilnikom o sadrzini i formi obrazaca finansijskih izvestaja za privredna drustva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Sluzbeni glasnik RS", br.114/06, 5/07 i 119/08)

Popunjiva pravno lice - preduzetnik

06203159

Maticni broj

74120

Sifra delatnosti

101672840

PIB

Popunjiva Narodna banka Srbije

850

1 2 3

Vrsta posla

0

19

2

20

1

21

0

22

0

23

0

24

0

25

10

26

Naziv : BDO BC EXCEL D.O.O.

Sediste (mesto; ulica i broj) : KNEZ MIHAILOVA 10/III, BEOGRAD

BILANS USPEHA

u periodu od 01.01.2008. do 31.12.2008. godine

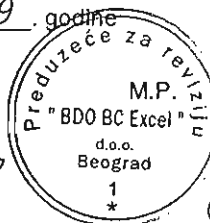
- u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	P O Z I C I J A	AOP	Napomena broj	I z n o s :	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A. PRIHODI I RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
	I. POSLOVNI PRIHODI (202+203+204-205+206)	201	17	299805	197113
60 i 61	1. Prihodi od prodaje	202	17	298521	197113
62	2. Prihodi od aktiviranja ucinaka i robe	203			
630	3. Povecanje vrednosti zaliha ucinaka	204			
631	4. Smanjenje vrednosti zaliha ucinaka	205			
64 i 65	5. Ostali poslovni prihodi	206	17	1284	
	II. POSLOVNI RASHODI (208 DO 212)	207		201734	107698
50	1. Nabavna vrednost prodate robe	208			
51	2. Troškovi materijala	209	18	2905	2510
52	3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali licni rashodi	210	19	88039	68041
54	4. Troškovi amortizacije i rezervisanja	211	20	2564	1572
53 i 55	5. Ostali poslovni rashodi	212	21	108226	35575
	III. POSLOVNI DOBITAK (201-207)	213		98071	89415
	IV. POSLOVNI GUBITAK (207-201)	214			
66	V. FINANSIJSKI PRIHODI	215	22	16271	3997
56	VI. FINANSIJSKI RASHODI	216	23	2013	1300
67 i 68	VII. OSTALI PRIHODI	217	24	281	15440
57 i 58	VIII. OSTALI RASHODI	218	25	1935	8350
	IX. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (213-214+ 215-216+217-218)	219		110675	99202
	X. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (214-213- 215+216-217+218)	220			
69 - 59	XI. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	221			
59 - 69	XII. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	222		70	138

Grupa racuna racun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	B. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (219-220+221-222)	223		110605	99064
	V. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (220-219+222-221)	224			
	G. POREZ NA DOBITAK				
721	1. Poreski rashod perioda	225	26	11377	8920
722	2. Odloženi poreski rashodi perioda	226			364
722	3. Odloženi poreski prihodi perioda	227	26	30	
723	D. Isplacena licna primanja poslodavcu	228		40000	
	Dj. NETO DOBITAK (223- 224- 225- 226+ 227- 228)	229		59258	89780
	E. NETO GUBITAK (224- 223+ 225+ 226- 227 + 228)	230			
	Ž. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGACIMA	231			
	Z. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATICNOG PRAVNOG LICA	232		59258	89780
	I. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	233			
	2. Umanjenja (razvodnjena) zarada po akciji	234			

u Београдdana 29.04. 2009 godine

Overa prijema NBS

Lice odgovorno za
sastavljanje finansijskog
izvestajaPeeub

Zakonski zastupnik

Bozidar Ristic Kostic

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvestaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Sluzbeni glasnik RS", br.114/06, 5/07 i 119/08)

Popunjavanje pravno lice - preduzetnik									
06203159 Maticni broj			74120 Sifra delatnosti				101672840 PIB		
Popunjavanje Narodna banka Srbije									
850 1 2 3			0 19		2 1 0 0 0 0 10 20 21 22 23 24 25 26				
Vrsta posla									

Naziv : BDO BC EXCEL D.O.O.

Sediste (mesto; ulica i broj) : KNEZ MIHAILOVA 10/III, BEOGRAD

IZVESTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

u periodu od 01.01.2008. do 31.12.2008. godine

- u hiljadama dinara

Red br.	OPIS	AOP	Osnovni kapital (grupa 30 bez 309)	AOP	Ostali kapital (racun 309)	AOP	Neuplaceni upisani kapital (grupa 31)	AOP	Emisiona premija (racun 320)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2007</u>	401	1947	414		427		440	
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	402		415		428		441	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	403		416		429		442	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2007</u> (red.br. 1+2-3)	404	1947	417		430		443	
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	405		418		431		444	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	406		419		432		445	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine <u>2007</u> (red.br. 4+5-6)	407	1947	420		433		446	
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	408		421		434		447	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	409		422		435		448	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine <u>2008</u> (red.br. 7+8-9)	410	1947	423		436		449	
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	411		424		437		450	
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	412		425		438		451	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine <u>2008</u> (red.br. 10+11-12)	413	1947	426		439		452	

Red. br.	OPIS	AOP	Rezerve (racun 321-322)	AOP	Revalorizacione rezerve (racuni 330 i 331)	AOP	Nerealizovani dobiti po osnovu hartija od vrednosti (racun 332)	AOP	Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti (racun 333)
	1		6		7		8		9
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2007</u>	453	680	466		479		492	
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	454		467		480		493	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	455		468		481		494	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2007</u> (red.br. 1+2-3)	456	680	469		482		495	
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	457	175	470		483		496	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	458		471		484		497	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine <u>2007</u> (red.br. 4+5-6)	459	855	472		485		498	
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	460		473		486		499	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	461		474		487		500	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine <u>2008</u> (red.br. 7+8-9)	462	855	475		488		501	
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	463	21	476	116	489		502	
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	464		477		490		503	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine <u>2008</u> (red.br. 10+11-12)	465	876	478	116	491		504	

Red. br.	OPIS	AOP	Nerasporedjeni dobitak (grupa 34)	AOP	Gubitak do visine kapitala (grupa 35)	AOP	Otkupljene sopstvene akcije i udeli (racun 037.237)	AOP	Ukupno (kol. 2+3+4+5+6+7+8-9+10-11-12)
	1		10		11		12		13
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2007</u>	505	15975	518	78	531		544	18524
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	506		519		532		545	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	507		520		533		546	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2007</u> (red.br. 1+2-3)	508	15975	521	78	534		547	18524
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	509	89780	522		535		548	89955
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	510	15493	523	78	536		549	15415
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine <u>2007</u> (red.br. 4+5-6)	511	90262	524		537		550	93064
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	512		525		538		551	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	513		526		539		552	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine <u>2008</u> (red.br. 7+8-9)	514	90262	527		540		553	93064
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	515	59425	528		541		554	59562
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	516	88755	529		542		555	88755
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine <u>2008</u> (red.br. 10+11-12)	517	60932	530		543		556	63871

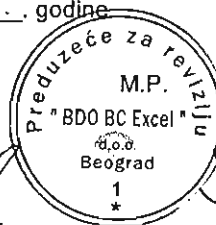
Red. br.	OPIS	ACP	Gubitak iznad visine kapitala (grupa 29)
	1		14
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2007</u>	557	
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	558	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	559	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2007</u> (red.br. 1+2-3)	560	
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	561	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	652	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine <u>2007</u> (red.br. 4+5-6)	563	
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	564	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	565	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine <u>2008</u> (red.br. 7+8-9)	566	
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	567	
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	568	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine <u>2008</u> (red.br. 10+11-12)	569	

u Београдdana 29.04. 2009. godine

Overa prijema NBS

Lice odgovorno za
sastavljanje finansijskog
izvestaja

[Signature]

Zakonski zastupnik

[Signature]

Obrazac propisan Pravilnikom o sadrzini i formi obrazaca finansijskih izvestaja za privredna drustva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Sluzbeni glasnik RS", br.114/06 , 5/07 i 119/08)

Popunjiva pravno lice - preduzetnik		
06203159 Maticni broj	74120 Sifra delatnosti	101672840 PIB
Popunjiva Narodna banka Srbije		
850 1 2 3 Vrsta posla	0 19	2 1 0 0 0 0 10 20 21 22 23 24 25 26

Naziv : BDO BC EXCEL D.O.O.

Sediste (mesto; ulica i broj) : KNEZ MIHAILOVA 10/III, BEOGRAD

IZVESTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

u periodu od 01.01.2008. do 31.12.2008. godine

- u hiljadama dinara

POZICIJA	AOP	Iznos	
		Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	301	375675	226082
1. Prodaja i primljeni avansi	302	375660	226074
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	303		
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	304	15	8
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	305	283723	143101
1. Isplate dobavljacima i dati avansi	306	127057	45804
2. Zarade, naknade zarada i ostali licni rashodi	307	84196	67693
3. Placene kamate	308	3	175
4. Porez na dobitak	309	17231	4108
5. Placanja po osnovu ostalih javnih prihoda	310	55236	25321
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	311	91952	82981
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II -I)	312		
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	313	19501	3884
1. Prodaja akcija i udela (neto prilivi)	314		
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloskih sredstava	315	41	200
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	316	10512	
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	317	8948	3684
5. Primljene dividende	318		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	319	4076	73056
1. Kupovina akcija i udela (neto odlivi)	320		
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloskih sredstava	321	4076	2111
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	322		70945
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I - II)	323	15425	
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II - I)	324		69172

POZICIJA	AOP	Iznos	
		Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 3)	325		44
1. Uvecanje osnovnog kapitala	326		
2. Dugorocni i kratkorocni krediti (neto prilivi)	327		
3. Ostale dugorocne i kratkorocne obaveze	328		44
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 4)	329	110667	15241
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	330		
2. Dugorocni i kratkorocni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)	331	44	17
3. Finansijski lizing	332		
4. Isplacene dividende	333	110623	15224
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I - II)	334		
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II - I)	335	110667	15197
G. SVEGA PRILIVI GOTOVINE (301+313+325)	336	395176	230010
D. SVEGA ODLIVI GOTOVINE (305+319+329)	337	398466	231398
Dj. NETO PRILIVI GOTOVINE (336-337)	338		
E. NETO ODLIV GOTOVINE (337-336)	339	3290	1388
Ž. GOTOVINA NA POCETKU OBRACUNSKOG PERIODA	340	18451	20691
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERACUNA GOTOVINE	341	1187	
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERACUNA GOTOVINE	342		852
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRACUNSKOG PERIODA (338-339+340+341-342)	343	16348	18451

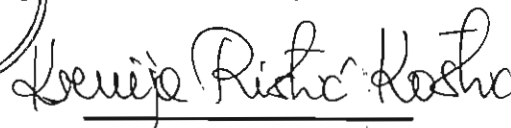
u Београдdana 29.04. 2009. godine

Overa prijema NBS

Lice odgovorno za
sastavljanje finansijskog
izvestaja

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvestaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Sluzbeni glasnik RS", br.114/06, 5/07 i 119/08)

Popunjiva pravno lice - preduzetnik									
06203159 Maticni broj			74120 Sifra delatnosti				101672840 PIB		
Popunjiva Narodna banka Srbije									
850 1 2 3 Vrsta posla			0 19	2 20	1 21	0 22	0 23	0 24	10 25 26

Naziv : BDO BC EXCEL D.O.O.

Sediste (mesto; ulica i broj) : KNEZ MIHAILOVA 10/III, BEOGRAD

STATISTICKI ANEKS

za 2008. godinu

I OPSTI PODACI O PRAVNOM LICU ODNOSNO PREDUZETNIKU

OPIS	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4
1. Broj meseci poslovanja (oznaka od 1 do 12)	601	12	12
2. Oznaka za velicinu (oznaka od 1 do 3)	602	2	1
3. Oznaka za vlasnistvo (oznaka od 1 do 5)	603	2	2
4. Broj stranih (pravnih ili fizickih) lica koja imaju ucesce u kapitalu	604		
5. Prosecan broj zaposlenih na osnovu stanja krajem svakog meseca (ceo broj)	605	71	58

II BRUTO PROMENE NEMATERIJALNIH ULAGANJA I NEKRETNINA, POSTROJENJA, OPREME I BIOLOSKIH SREDSTAVA

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	OPIS	AOP	Bruto	Ispravka vrednosti	Neto (kol. 4-5)
1	2	3	4	5	6
01	1. Nematerijalna ulaganja				
	1.1. Stanje na pocetku godine	606	1289	678	611
	1.2. Povecanja (nabavke) u toku godine	607	1862	XXXXXXXXXXXXX	1862
	1.3. Smanjenja u toku godine	608	1327	XXXXXXXXXXXXX	931
	1.4. Revalorizacija	609		XXXXXXXXXXXXX	
	1.5. Stanje na kraju godine (606+607-608+609)	610	1824	282	1542
02	2. Nekretnine, postrojenja, oprema i biosloska sredstva				
	2.1. Stanje na pocetku godine	611	13141	8994	4147
	2.2. Povecanja (nabavke) u toku godine	612	1389	XXXXXXXXXXXXX	1389
	2.3. Smanjenja u toku godine	613	1252	XXXXXXXXXXXXX	1608
	2.4. Revalorizacija	614		XXXXXXXXXXXXX	
	2.5. Stanje na kraju godine (611+612-613+614)	615	13278	9350	3928

III STRUKTURA ZALIHA

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	OPIS	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
10	1. Zalihe materijala	616		
11	2. Nedovrsena proizvodnja	617		
12	3. Gotovi proizvodi	618		
13	4. Roba	619		
14	5. Stalna sredstva namenjena prodaji	620		
15	6. Dati avansi	621	876	190
	7. SVEGA (616+617+618+619+620+621=013+014)	622	876	190

IV STRUKTURA OSNOVNOG KAPITALA

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	OPIS	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
300	1. Akcijski kapital	623		
	u tome : strani kapital	624		
301	2. Udeli drustva sa ogranicenom odgovornoscu	625	1947	1947
	u tome : strani kapital	626		
302	3. Ulozi clanova ortackog i komanditnog drustva	627		
	u tome : strani kapital	628		
303	4. Drzavni kapital	629		
304	5. Drustveni kapital	630		
305	6. Zadruzni udeli	631		
309	7. Ostali osnovni kapital	632		
30	SVEGA (623+625+627+629+630+631+632=102)	633	1947	1947

V STRUKTURA AKCIJSKOG KAPITALA

- broj akcija kao ceo broj
- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	OPIS	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
	1. Obicne akcije			
	1.1. Broj obicnih akcija	634		
deo 300	1.2. Nominalna vrednost obicnih akcija - ukupno	635		
	2. Prioritetne akcije			
	2.1. Broj prioriternih akcija	636		
deo 300	2.2. Nominalna vrednost prioriternih akcija - ukupno	637		
300	3. SVEGA -nominalna vrednost akcija (635+637=623)	638		

VI POTRAZIVANJE I OBAVEZE

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	OPIS	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
20	1. Potrazivanja po osnovu prodaje (stanje na kraju godine 639 <= 016)	639	10218	15968
43	2. Obaveze iz poslovanja (stanje na kraju godine 640 <= 119)	640	29623	15594
deo 228	3. Potrazivanja u toku godine od drustava za osiguranje za naknadu stete (dugovni promet bez pocetnog stanja)	641		370
27	4. Porez na dodatu vrednost - prethodni porez (godisnji iznos po poreskim prijavama)	642	18776	5885
43	5. Obaveze iz poslovanja (potrazni promet bez pocetnog stanja)	643	352338	54427
450	6. Obaveze za neto zarade i naknade zarada (potrazni promet bez pocetnog stanja)	644	46001	36042
451	7. Obaveze za porez na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog (potrazni promet bez pocetnog stanja)	645	7254	5674
452	8. Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog (potrazni promet bez pocetnog stanja)	646	11590	8864
461, 462 i 723	9. Obaveze za dividende, ucesce u dobitku i licna primanja poslodavca (potrazni promet bez pocetnog stanja)	647	154835	12446
465	10. Obaveze prema fizickim licima za naknade po ugovorima (potrazni promet bez pocetnog stanja)	648	2312	3474
47	11. Obaveze za PDV (godisnji iznos po poreskim prijavama)	649	58001	31208
	12. Kontrolni zbir (od 639 do 649)	650	690948	189952

VII DRUGI TROSKOVI I RASHODI

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	OPIS	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
513	1. Troskovi goriva i energije	651	1034	907
520	2. Troskovi zarada i naknada zarada (bruto)	652	64845	50580
521	3. Troskovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	653	11590	8834
522, 523, 524 i 525	4. Troskovi naknada fizickim licima (bruto) po osnovu ugovora	654	2963	3914
526	5. Troskovi naknada clanovima upravnog i nadzornog odbora (bruto)	655		
529	6. Ostali licni rashodi i naknade	656	8641	4713
53	7. Troskovi proizvodnih usluga	657	15461	12252
533, deo 540 i deo 525	8. Troskovi zakupnina	658	9482	5598
deo 533, deo 540 i deo 525	9. Troskovi zakupnina zemljista	659		
536, 537	10. Troskovi istrazivanja i razvoja	660		
540	11. Troskovi amortizacije	661	1603	1572
552	12. Troskovi premija osiguranja	662	385	100
553	13. Troskovi platnog prometa	663	595	460

Grupa racuna, racun	OPIS	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
554	14. Troškovi članarina	664	5470	1466
555	15. Troškovi poreza	665	245	283
556	16. Troškovi doprinosa	666	31	4
562	17. Rashodi kamata	667	3	176
deo 560, deo 561 i 562	18. Rashodi kamata i deo finansijskih rashoda	668	3	176
deo 560, deo 561 i deo 562	19. Rashodi kamata po kreditima od banaka i dfo	669		
deo 579	20. Rashodi za humanitarne, kulturne, zdravstvene, obrazovne, naučne i verske namene, za zaštitu čovekove sredine i za sportske namene	670		165
	21. Kontrolni zbir (od 651 do 670)	671	122351	91200

VIII DRUGI PRIHODI

- iznosi u hiljadama dinara

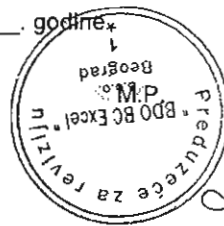
Grupa racuna, racun	OPIS	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
60	1. Prihodi od prodaje robe	672		
640	2. Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja poreskih dazbina	673		
641	3. Prihodi po osnovu uslovljenih donacija	674		
deo 650	4. Prihodi od zakupnina za zemljište	675		
651	5. Prihodi od članarina	676		
deo 660, deo 661, 662	6. Prihodi od kamata	677	8963	3711
deo 660, deo 661 i deo 662	7. Prihodi od kamata po računima i depozitima u bankama i ostalim finansijskim organizacijama	678	8963	3711
deo 660, deo 661 i deo 669	8. Prihodi na osnovu dividendi i ucesca u dobitku	679		
	9. Kontrolni zbir (672 do 679)	680	17926	7422

OPIS	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4
1. Obaveze za akcize (prema godisnjem obracunu akciza)	681		
2. Obracunate carine i druge uvozne dazbine (ukupan godisnji iznos prema obracunu)	682		
3. Kapitalne subvencije i druga drzavna dodeljivanja za izgradnju i nabavku osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	683		
4. Drzavna dodeljivanja za premije, regres i pokrvice tekucih troskova poslovanja	684		
5. Ostala drzavna dodeljivanja	685		
6. Primljene donacije iz inostranstva i druga bespovratna sredstva u novcu ili naturi od inostranih pravnih i fizickih lica	686		
7. Licna primanja preduzetnika iz neto dobitka (popunjavaju samo preduzetnici)	687		
8. Kontrolni zbir (od 681 do 687)	688		

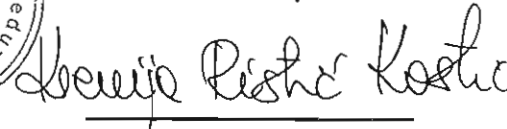
u Београдdana 29. 04. 2009 godine

Overa prijema NBS

Lice odgovorno za
sastavljanje finansijskog
izvestaja

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadrzini i formi obrazaca finansijskih izvestaja za privredna drustva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Sluzbeni glasnik RS", br.114/06, 5/07 i 119/08)

“BDO BC Excel” d.o.o., BEOGRAD

Napomene

**uz konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu završenu
31. decembra 2008. godine**

SADRŽAJ

Strana

Napomene uz finansijske izveštaje:

1.	Opšte informacije	1
2.	Pregled značajnih računovodstvenih politika	2
3.	Upravljanje finansijskim rizicima	17
4.	Nematerijalna ulaganja	21
5.	Nekretnine, postrojenja i oprema	22
6.	Dugoročni finansijski plasmani	23
7.	Zalihe	23
8.	Potraživanja	24
9.	Kratkoročni finansijski plasmani	25
10.	Gotovinski ekvivalenti i gotovina	25
11.	Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgraničenja	26
12.	Kapital	26
13.	Dugoročna rezervisanja	26
14.	Obaveze iz poslovanja	27
15.	Ostale kratkoročne obaveze	27
16.	Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgraničenja	27
17.	Poslovni prihodi	28
18.	Troškovi materijala	28
19.	Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	29
20.	Troškovi amortizacije i rezervisanja	29
21.	Ostali poslovni rashodi	29
22.	Finansijski prihodi	30
23.	Finansijski rashodi	30
24.	Ostali prihodi	30
25.	Ostali rashodi	30
26.	Porez na dobitak	31
27.	Potencijalne obaveze	32
28.	Transakcije sa povezanim pravnim licima	32
29.	Usaglašavanje međusobnih obaveza i potraživanja	33
30.	Devizni kursevi	33
31.	Događaji posle datuma bilansa stanja	33

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2008.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

1. OPŠTE INFORMACIJE

“BDO BC Excel” d.o.o., Beograd, Preduzeće za reviziju (u daljem tekstu “Matično preduzeće”) osnovano je Rešenjem privrednog suda u Beogradu Fi-24166/92 od 21. oktobra 1992. godine, a na osnovu Ugovora o osnivanju od 19. oktobra 1992. godine.

Matično preduzeće, zajedno sa zavisnim preduzećem BDO BC Excel d.o.o., Banja Luka čini Grupu, čiji su osnivači i jedini vlasnici Milovan Popović iz Beograda, licencirani ovlašćeni revizor, sa 51% vlasništva, i Dragan Popović iz Beograda, sa 49% vlasništva u kapitalu.

Osnovna delatnost Matičnog preduzeća je pružanje usluga revizije finansijskih izveštaja, usluga srodnih reviziji, računovodstveni poslovi i poslovi kontrole.

Matično preduzeće je registrovano kod Agencije za privredne registre dana 29. jula 2005. godine pod brojem BD. 44916/2005.

Matično preduzeće je na osnovu Rešenja Ministarstva finansija Republike Srbije (“Ministarstvo”) od 28. maja 2007. godine upisano u Registar preduzeća za reviziju koji se vodi kod ovog Ministarstva. Shodno Rešenju Ministarstva od 4. aprila 2008. godine, Preduzeću je izdata dozvola za obavljanje poslova revizije, a u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srbije (“Službeni glasnik Republike Srbije”, br. 46/2006).

Matično preduzeće je član Komore ovlašćenih revizora (“Komora”) i upisano je u Registar preduzeća za reviziju koji vodi Komora, na osnovu Odluke Saveta Komore od 11. juna 2007. godine.

Matični broj Matičnog preduzeća je 06203159, a poreski identifikacioni broj 101672840.

Matično preduzeće, prema podacima iz registra Agencije za privredne registre, predstavlja sa neograničenim ovlašćenjima Ksenija Ristić Kostić, direktor.

Matično preduzeće poseduje 100% učešća u kapitalu preduzeća “BDO BC Excel” d.o.o., Banja Luka, Republika Srpska.

Osnivanje zavisnog preduzeća “BDO BC Excel” d.o.o., Banja Luka verifikovano je Rešenjem Osnovnog suda u Banja Luci pod brojem U/I-2114/99 dana 5. oktobra 1999. godine.

Sedište Grupe je u Beogradu, ulica Knez Mihailova br.10.

Grupa je na dan 31. decembra 2008. godine imala 79 zaposlenih (31. decembar 2007. godine: 65 radnika).

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji odobreni su od strane direktora Preduzeća dana 29. aprila 2009. godine. Odobreni finansijski izveštaji mogu naknadno biti izmenjeni na osnovu mišljenja revizora, a u skladu sa važećim računovodstvenim propisima Republike Srbije zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i reviziji.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2008.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

2.1. Osnova za konsolidovanje

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji za 2008. godinu obuhvataju finansijske izveštaje Matičnog preduzeća "BDO BC Excel" d.o.o., Beograd i zavisnog preduzeća "BDO BC Excel" d.o.o., Banja Luka ("Konsolidovano zavisno preduzeće"), koje je u potpunom vlasništvu Matičnog preduzeća.

Finansijski izveštaji Matičnog preduzeća i Konsolidovanog zavisnog preduzeća (zajedno u daljem tekstu "Grupa") korišćeni u sastavljanju priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja sačinjeni su na isti izveštajni datum. Konsolidovani finansijski izveštaji Grupe su sastavljeni korišćenjem uniformnih računovodstvenih politika za slične transakcije i događaje, i iste su konzistentno primenjene.

Svi iznosi transakcija koje su nastale iz međusobnih poslovnih odnosa između Matičnog preduzeća i Konsolidovanog zavisnog preduzeća su eliminisani prilikom konsolidacije finansijskih izveštaja.

Finansijski izveštaji Konsolidovanog zavisnog preduzeća u inostranstvu preračunati su u dinare (RSD) po kursu važećem na dan bilansa stanja za pozicije bilansa stanja i po prosečnom kursu za period za pozicije bilansa uspeha. Sve rezultirajuće kursne razlike se priznaju kao zasebna komponenta (rezerve) u okviru kapitala.

2.2. Osnove za sastavljanje i prikazivanje konsolidovanih finansijskih izveštaja

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa važećim propisima u Republici Srbiji zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i reviziji ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 46/2006), koji propisuje Međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja kao osnovu za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja, kao i propisima izdatim od strane Ministarstva finansija Republike Srbije.

Rešenjem Ministra finansija Republike Srbije broj 401-00-11/2008-16 od 18. januara 2008. godine ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 16/2008), objavljeni su Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja (MSFI), uključujući Međunarodne računovodstvene standarde (MRS) i tumačenja standarda izdata od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) i Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja (IFRIC), koji su u primeni na dan sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Konsolidovani finansijski izveštaji sastavljeni su u skladu sa konceptom istorijskog troška i načelom stalnosti pravnog lica.

Iznosi u priloženim konsolidovanim finansijskim izveštajima Grupe iskazani su u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar (RSD) predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Grupe. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

Grupa je u sastavljanju priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja primenila računovodstvene politike obelodanjene u daljem tekstu Napomene 2.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2008.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.2. Osnove za sastavljanje i prikazivanje konsolidovanih finansijskih izveštaja (Nastavak)**

Računovodstvene politike i procene korišćene prilikom sastavljanja ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja su konzistentne sa računovodstvenim politikama i procenama primenjenim u sastavljanju godišnjih finansijskih izveštaja Grupe za 2007. godinu, izuzev dole navedenih novousvojenih MRS i tumačenja, čija primena nije imala efekta na finansijsko stanje ili rezultat poslovanja Grupe.

(a) Tumačenja standarda koja su stupila na snagu u 2008. godini

Primena sledećih tumačenja standarda (IFRIC) koja su obavezna za primenu u izveštajnim periodima koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2008. godine, nije imala za rezultat promene računovodstvenih politika Grupe, niti efekat na konsolidovane finansijske izveštaje Grupe u periodu početne primene:

- IFRIC 11, MSFI 2 "Grupne transakcije i transakcije državnim hartijama od vrednosti", daje smernice u pogledu pitanja da li transakcije plaćanja akcijama, koje uključuju otkupljene sopstvene akcije, ili akcije preduzeća unutar grupe (npr. opcija plaćanja akcijama matičnog preduzeća), treba računovodstveno obuhvatiti u pojedinačnim finansijskim izveštajima matičnog preduzeća i njegovih zavisnih preduzeća kao plaćanje instrumentima kapitala ili kao gotovinsko plaćanje u pojedinačnim izveštajima matične kompanije i grupe.
- IFRIC 12 "Ugovori o koncesiji za pružanje usluga", se primenjuje na ugovorene aranžmane u kojima privatno preduzeće kao izvršilac posla učestvuje u razvoju, finansiranju i održavanju infrastrukture za potrebe javnog sektora.
- IFRIC 13 "Programi lojalnosti kupaca" (primenjuje se na obračunske periode koji počinju 1. jula 2008. godine ili nakon tog datuma). IFRIC 13 pojašnjava da ukoliko se prodaja robe i usluga vrši uz povoljnosti za lojalne kupce (npr. bodovi za lojalnost ili besplatni proizvodi), takva prodaja se smatra složenim aranžmanom i odnosna potraživanja od kupaca se raspodeljuju na sastavne delove aranžmana po fer vrednosti. Grupa će početi sa primenom IFRIC 13 od 1. januara 2009. godine, odnosno od uvođenja loyalty programa. Rukovodstvo vrši procenu očekivanog uticaja IFRIC 13, ali ne očekuje da će primena ovog tumačenja imati značajan efekat na finansijske izveštaje Grupe.
- IFRIC 14 "Ograničenja sredstava utvrđenog plana naknada, minimalni zahtevi za finansiranjem i njihov međusobni uticaj", daje smernice za procenu ograničenja u MRS 19 "Primanja zaposlenih" koje se odnosi na iznos viška koji se može priznati kao sredstvo. IFRIC 14 takođe objašnjava na koji način zakonom ili ugovorom propisani minimalni doprinosi utiču na penzijska sredstva odnosno obaveze.
- IFRIC 16 "Zaštita neto ulaganja u inostrano poslovanje" (stupa na snagu od 1. oktobra 2008. godine).
- MRS 39 (Izmene) "Finansijski instrumenti: Priznavanja i odmeravanja" i MSFI 7 (Izmene) "Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja", objavljeni su u oktobru 2008. godine a primenjuju se na ili nakon datuma 1. jula 2008. godine.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2008.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.2. Osnove za sastavljanje i prikazivanje konsolidovanih finansijskih izveštaja (Nastavak)

(a) Tumačenja standarda koja su stupila na snagu u 2008. godini (Nastavak)

- Ovim izmenama su omogućene reklasifikacije i odgovarajuća obelodanjivanja nederivatnih finansijskih instrumenata klasifikovanih u kategoriju finansijskih sredstava po fer vrednosti čiji se efekti promena u vrednosti priznaju u bilansu uspeha, u kategorije finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju, u hartije od vrednosti koje se drže do dospeća ili u zajmove i potraživanja, pod uslovom da zadovoljavaju definicije tih kategorija. Efekti promena u vrednostima ovih reklasifikovanih finansijskih sredstava priznaju se u kapitalu privrednog društva. Grupa u 2008. godini nije koristila ovu mogućnost, jer nema navedena finansijska sredstva.

(b) Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i koji nisu ranije usvojeni od strane Grupe

Grupa nije prevremeno usvojila sledeće standarde, tumačenja standarda i izmene i dopune postojećih standarda koji su objavljeni, a čija je primena obavezna za obračunske periode koji počinju na dan 1. januara 2009. godine ili nakon tog datuma:

- MSFI 8 "Segmenti poslovanja" (stupa na snagu od 1. januara 2009. godine).
- MRS 23 "Troškovi pozajmljivanja": Izmene i dopune koje se odnose na kapitalizaciju troškova pozajmljivanja (stupaju na snagu od 1. januara 2009. godine).
- Revidirani MRS 1 "Prezentacija finansijskih izveštaja" (stupa na snagu 1. januara 2009. godine).
- Izmene u MSFI 2 "Plaćanje akcijama" (stupa na snagu 1. januara 2009. godine). Izmenjeni standard se bavi uslovima sticanja i poništenja prava na opcije.
- Izmene u MRS 32 "Finansijski instrumenti: prezentacija" i MRS 1 "Prezentacija finansijskih izveštaja" - Finansijski instrumenti sa pravom prodaje ili vraćanja izdavaocu u zamenu za gotovinu ili drugi finansijski instrument (stupaju na snagu 1. januara 2009. godine).
- Revidirani MSFI 3 "Poslovne kombinacije" i izmenjeni MRS 27 "Konsolidovani i pojedinačni finansijski izveštaji" (stupaju na snagu 1. jula 2009. godine).
- IFRIC 15 "Sporazumi o izgradnji nekretnina" (stupa na snagu 1. januara 2009. godine).
- IFRIC 17 "Distribucija nemonetarnih sredstava vlasnicima" (stupa na snagu 1. jula 2009. godine).
- IFRIC 18 "Transfer imovine od strane kupaca" (stupa na snagu 1. jula 2009. godine).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2008.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.2. Osnove za sastavljanje i prikazivanje konsolidovanih finansijskih izveštaja (Nastavak)

(b) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i koji nisu ranije usvojeni od strane Grupe (Nastavak)*

Pored navedenih, brojne izmene i dopune postojećih standarda su objavljene kao deo projekta godišnjeg poboljšanja standarda od strane IASB-a u maju 2008. godine, i iste postaju obavezne za primenu na godišnje obračunske periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2009. godine ili kasnije. Grupa nije prevremeno usvojila donete izmene i dopune standarda, od kojih većina nije relevantna za poslovanje Grupe.

Publikovane izmene i dopune standarda uključuju računovodstvene promene u pogledu priznavanja, vrednovanja i prikazivanja, kao i promene terminologije i redakcijske izmene.

Izmene i dopune postojećih standarda koji uključuju računovodstvene promene u pogledu priznavanja, vrednovanja i prikazivanja prikazani su kako sledi:

MSFI/MRS	Predmet izmene
• MSFI 5 "Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja"	• Plan prodaje kontrolnog učešća u zavisnom entitetu
• MRS 1 "Prezentacija finansijskih izveštaja"	• Klasifikacija derivativa na tekuće i dugoročne
• MRS 16 "Nekretnine, postrojenja i oprema"	• Nadoknativi iznos • Prodaja imovine koja se drži radi izdavanja
• MRS 19 "Primanja zaposlenih"	• Ukidanja i negativan trošak proteklih usluga • Plan administrativnih troškova • Zamena termina "dospeva" • Uputstvo za potencijalne obaveze
• MRS 20 "Računovodstvo državnih davanja i obelodanjivanje državne pomoći"	• Državni krediti sa kamatnim stopama ispod tržišnih
• MRS 23 "Troškovi pozajmljivanja"	• Komponente troškova pozajmljivanja
• MRS 27 "Konsolidovani i pojedinačni finansijski izveštaji"	• Vrednovanje učešća u zavisnom entitetu raspoloživom za prodaju u pojedinačnim finansijskim izveštajima
• MRS 28 "Investicije u pridružene entitete"	• Zahtevana obelodanjivanja kada su ulaganja u pridružene entitete računovodstveno obuhvaćena kao finansijski instrumenti po fer vrednosti čiji se efekti promena vrednosti evidentiraju kroz bilans uspeha • Obezvređenje ulaganja u pridružene entitete

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2008.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.2. Osnove za sastavljanje i prikazivanje konsolidovanih finansijskih izveštaja (Nastavak)

(b) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i koji nisu ranije usvojeni od strane Grupe (Nastavak)*

MSFI/MRS	Predmet izmene
• MRS 31 "Učešće u zajedničkim poduhvatima"	• Zahtevana obelodanjivanja kada su ulaganja u zajedničke poduhvate računovodstveno obuhvaćena kao finansijski instrumenti po fer vrednosti čiji se efekti promena vrednosti evidentiraju kroz bilans uspeha
• MRS 29 "Finansijsko izveštavanje u hiperinflatornim privredama"	• Opis osnova za vrednovanje u finansijskim izveštajima
• MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine"	• Reklamne i promotivne aktivnosti • Metod amortizacije po jedinici proizvodnje
• MRS 39 "Finansijski instrumenti: Priznavanje i odmeravanje"	• Reklasifikacija derivativa u ili iz klasifikacije finansijskih instrumenata po fer vrednosti čiji se efekti promena vrednosti evidentiraju kroz bilans uspeha • Određivanje i dokumentovanje hedžinga na nivou segmenta • Primenljive efektivne kamatne stope u slučaju obustavljanja računovodstva hedžinga fer vrednosti
• MRS 40 "Investicione nekretnine"	• Nekretnine u izgradnji ili razvoju sa ciljem upotrebe kao investicione nekretnine
• MRS 41 "Poljoprivreda"	• Diskontna stopa za obračun fer vrednosti • Dodatne biološke transformacije

Rukovodstvo Grupe procenjuje očekivani uticaj navedenih standarda, tumačenja i izmena postojećih standarda i smatra da njihova primena neće imati za rezultat značajne izmene računovodstvenih politika Grupe, niti materijalno značajan efekat na konsolidovane finansijske izveštaje Grupe u periodu početne primene.

Konsolidovani finansijski izveštaji Grupe su prikazani u formatu propisanim Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 114/2006, 5/2007 i 119/2008), koji u pojedinim delovima odstupa od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa MRS 1 "Prezentacija finansijskih izveštaja". Shodno tome, priloženi konsolidovanih finansijski izveštaji nisu usaglašeni sa svim zahtevima MSFI.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2008.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.3. Uporedni podaci**

Uporedne podatke čine konsolidovani finansijski izveštaji Grupe za 2007. godinu. U skladu sa MRS 8 "Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške", Grupa je procenila da efekti korekcije grešaka iz ranijeg perioda nisu materijalno značajni, te stoga nije izvršeno usklađivanje uporednih podataka za efekte korekcije, već su isti evidentirani u tekućem periodu u okviru Neto gubitka iz poslovanja koje se obustavlja.

2.4. Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja*Korišćenje procenjivanja*

Sastavljanje i prikazivanje konsolidovanih finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Grupe korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene i pretpostavke se kontinuirano razmatraju, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u bilansu uspeha za periode u kojima su postale poznate.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i pretpostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine.

Koristan vek trajanja nematerijalnih ulaganja, građevinskih objekata i opreme

Određivanje korisnog veka trajanja nematerijalnih ulaganja, građevinskih objekata i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

Zbog značaja stalnih sredstava u ukupnoj aktivi Grupe, uticaj svake promene u navedenim pretpostavkama može imati materijalno značajan uticaj na finansijski položaj Grupe, kao i na rezultate njenog poslovanja. Primera radi: ukoliko bi Grupa smanjila koristan vek trajanja navedenih sredstava za 10%, došlo bi do dodatnog povećanja troškova amortizacije na godišnjem nivou u iznosu od RSD 349 hiljada.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2008.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.4. Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja (Nastavak)***Obezvređenje vrednost nefinansijske imovine*

Na dan bilansa stanja, rukovodstvo Grupe analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i nekretnine, postrojenja i oprema Grupe. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknative vrednosti.

Razmatranje obezvređenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

Obezvređenje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja

Grupa obračunava obezvređenje sumnjivih potraživanja na osnovu procenjenih gubitaka koji nastaju, jer pretplatnici i ostali dužnici nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja. U proceni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvređivanja za sumnjiva potraživanja, Grupa se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promene u uslovima plaćanja. Ovo zahteva procene vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini. Stvarni nivo potraživanja koja su naplaćena može da se razlikuje od procenjenih nivoa naplate, što može pozitivno ili negativno da se odrazi na rezultate poslovanja.

Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve privremene razlike i neiskorišćene poreske kredite do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se poreska sredstva mogu iskoristiti. Značajna procena od strane rukovodstva Grupe je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike.

Penzije i ostale naknade zaposlenima nakon prekida radnog odnosa

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova i jubilarnih nagrada utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i budućih povećanja naknade po odlasku u penziju. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Dodatne informacije obelodanjene su u Napomeni 13. uz finansijske izveštaje.

Ukoliko bi se diskontna stopa koja se koristi za obračun razlikovala za 1% od procene rukovodstva, rezervisanje za otpremnine bilo bi niže za RSD 104 hiljade ili više za RSD 151 hiljadu, u odnosu na navedena rezervisanja iskazana u konsolidovanim finansijskim izveštajima Grupe na dan 31. decembra 2008. godine.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2008.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.5. Preračunavanje stranih valuta***(a) Funkcionalna i valuta prikazivanja*

Stavke uključene u konsolidovane finansijske izveštaje Grupe odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Matično preduzeće posluje (funkcionalna valuta). Kao što je izneto u Napomeni 2.2., konsolidovani finansijski izveštaji prikazuju se u hiljadama dinara (RSD), koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Grupe.

(b) Transakcije i stanja

Sva sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja se na dan bilansa stanja preračunavaju u njihovu dinarsku protivvrednost primenom zvaničnog deviznog kursa Narodne banke Srbije važećim na taj dan (Napomena 30).

Poslovne promene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u dinarsku protivvrednost primenom zvaničnih deviznih kurseva Narodne banke Srbije važećim na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale preračunom sredstava i obaveza iskazanih u stranim sredstvima plaćanja i preračunom transakcija u toku godine evidentiraju se u bilansu uspeha, kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi (Napomene 22 i 23).

Pozitivni i negativni efekti ugovorenih deviznih klauzula u vezi potraživanja i obaveza, nastali primenom ugovorenog kursa, takođe se iskazuju kao deo finansijskih prihoda, odnosno finansijskih rashoda (Napomene 22 i 23).

2.6. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti.

Naknadno vrednovanje nematerijalnih ulaganja vrši se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za eventualnu kumuliranu ispravku vrednosti i eventualne akumulirane gubitke po osnovu obezvređenja.

Nematerijalna ulaganja Grupe na dan 31. decembra 2008. godine se sastoje od softvera i nematerijalnih ulaganja u pripremi. Softveri su iskazani po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti.

Otpisivanje softvera se vrši primenom proporcionalne metode kojom se vrednost sredstava u potpunosti otpisuje tokom procenjenog veka upotrebe od 5 godina.

Izdaci vezani za održavanje softvera priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje nematerijalnih ulaganja priznaju se na teret ili u korist bilansa uspeha, kao deo ostalih prihoda ili ostalih rashoda.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2008.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.7. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema Grupe se sastoje od opreme, koja je na dan bilansa stanja iskazana po vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti.

Oprema se inicijalno priznaje po nabavnoj vrednosti. Naknadno vrednovanje opreme vrši se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne akumulirane gubitke po osnovu obezvređenja.

Izdaci za opremu se priznaju kao sredstvo ako i samo ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u Grupu i ako izdatak za to sredstvo može pouzdano da se izmeri.

Obračun amortizacije opreme vrši se primenom proporcionalne metode kojom se vrednost sredstva u potpunosti otpisuje tokom procenjenog veka upotrebe.

Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna vrednost sredstva. Amortizacija sredstava aktiviranih u toku godine se obračunava počev od narednog meseca od datuma nabavke, na nabavnu vrednost.

Primenjene stope amortizacije za glavne kategorije opreme date su u sledećem pregledu:

	Vek upotrebe (u godinama)	U %
- Računarska oprema	5.00	20,00
- Kancelarijski nameštaj	6.67	15,00
- Motorna vozila	6.45	15,50

Rezidualna vrednost i korisni vek upotrebe sredstava se revidiraju, i po potrebi koriguju, na datum svakog bilansa stanja.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje opreme priznaju se na teret ili u korist bilansa uspeha, kao deo ostalih prihoda ili ostalih rashoda.

Obračun amortizacije za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe, što rezultira u odloženim porezima (Napomena 26(c)).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2008.**Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno**

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.8. Obezvredjenje nefinansijske imovine**

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan bilansa stanja, rukovodstvo Grupe analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i nekretnine, postrojenja i oprema Grupe. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknadiv iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos umanjenja vrednosti. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadive vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda saglasno MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine".

Nefinansijska sredstva (osim goodwill-a) kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

2.9. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha), koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze. Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava na "regularan način" priznaje se primenom obračuna na datum poravnanja.

Finansijska sredstva i obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Grupe od momenta kada je Grupa ugovornim odredbama vezana za instrument.

Rukovodstvo vrši klasifikaciju finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena.

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada Grupa izgubi kontrolu nad ugovorenim pravima nad tim instrumentima, što se dešava kada su prava korišćenja instrumenata realizovana, istekla, napuštena ili ustupljena.

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Grupa ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2008.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.9. Finansijski instrumenti (Nastavak)

2.9.1. Ostali dugoročni finansijski plasmani

Ostali dugoročni finansijski plasmani obuhvataju depozite date zakupodavcima i beskamratne dugoročne kredite date zaposlenima.

Dugoročni krediti se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti, odnosno u visini datih sredstava.

Na dan bilansa stanja, krediti zaposlenima su iskazani po amortizovanoj vrednosti korišćenjem kamatne stope po kojoj bi Grupa mogla da pribavi dugoročne pozajmice, a koja odgovara efektivnoj kamatnoj stopi.

Ispravka vrednosti potraživanja od zaposlenih se utvrđuje kada postoji objektivan dokaz da Grupa neće biti u stanju da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja.

2.9.2. Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca obuhvataju potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu.

Potraživanja od kupaca priznaju se i evidentiraju po fakturnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti nenaplativih potraživanja. Ispravka vrednosti potraživanja se utvrđuje kada postoji objektivan dokaz da Grupa neće biti u stanju da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja. Značajne finansijske poteškoće kupca, verovatnoća da će kupac biti likvidiran ili finansijski reorganizovan, propust ili kašnjenje u izvršenju plaćanja (više od 60 dana od datuma dospeća) se smatraju indikatorima da je vrednost potraživanja umanjena.

Procena ispravke vrednosti potraživanja vrši se na osnovu starosne analize i istorijskog iskustva, i kada naplata celog ili dela potraživanja više nije verovatna. Knjigovodstvena vrednost potraživanja umanjuje se preko ispravke vrednosti, a iznos umanjenja se priznaje u bilansu uspeha u okviru ostalih rashoda (Napomena 25). Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se na teret ispravke vrednosti potraživanja od kupaca. Prihodi od ukidanja ispravke vrednosti po osnovu naknadno naplaćenih iznosa i procenjene naplativosti potraživanja priznaju se u okviru ostalih prihoda.

Ukoliko su potraživanja iskazana u stranoj valuti vrši se preračunavanje u izveštajnu valutu po kursu važećem na dan transakcije. Promene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja evidentiraju se kao kursne razlike u korist ili na teret bilansa uspeha.

Potraživanja iskazana u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunavaju se u njihovu dinarsku protivvrednost primenom zvaničnog deviznog kursa Narodne banke Srbije važećim na taj dan. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale preračunom potraživanja iskazanih u stranoj valuti evidentiraju se u bilansu uspeha, kao finansijski prihodi, odnosno rashodi.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2008.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.9. Finansijski instrumenti (Nastavak)****2.9.3. *Kratkoročni finansijski plasmani***

Kratkoročni finansijski plasmani se sastoje od pozajmica odobrenih povezanim pravnim licima, kao i oročenih kratkoročnih depozita kod banaka.

Kratkoročni finansijski plasmani se vrednuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem ugovorene kamatne stope, umanjene za eventualnu ispravku vrednosti u slučaju obezvređenja.

2.9.4. *Obaveze iz poslovanja*

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja vrednuju se po nominalnoj vrednosti.

2.10. Gotovinski ekvivalenti i gotovina

Gotovinski ekvivalenti i gotovina uključuju sredstva na računima kod banaka, gotovinu u blagajni, kao i visoko likvidna sredstva sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće, a koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promene vrednosti.

2.11. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Grupa ima zakonsku ili ugovorenu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade se odmeravaju po sadašnjoj vrednosti očekivanih budućih odliva primenom diskontne stope koja odražava kamatu na visokokvalitetne hartije od vrednosti koje su iskazane u valuti u kojoj će obaveze za penzije biti plaćene (Napomena 13). Rezervisanja za sudske sporove formiraju se u iznosu koji odgovara najboljoj proceni rukovodstva Grupe u pogledu izdataka koji će nastati da se takve obaveze izmire.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u konsolidovanim finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz konsolidovane finansijske izveštaje (Napomena 27), osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Grupa ne priznaje potencijalna sredstva u konsolidovanim finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz konsolidovane finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

2.12. Kapital

Kapital se sastoji od udela osnivača, rezervi i neraspoređenog dobitka (Napomena 12).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2008.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.13. Primanja zaposlenih****(a) *Kratkoročne beneficije zaposlenih - porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje***

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji i Republici Srpskoj, Grupa je obavezna da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Grupa ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Grupa nije u obavezi da zaposlenima nakon odlaska u penziju isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu penzionog fonda. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

(b) *Obaveze po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju*

U skladu sa Pravilnikom o radu, Grupa je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 3 prosečne mesečne bruto zarade ostvarene u Republici Srbiji u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina. Obračun i iskazivanje dugoročnih obaveza po osnovu otpremnina izvršeno je korišćenjem metoda sadašnje vrednosti budućih očekivanih isplata, na osnovu obračuna izvršenog od strane Grupe. Budući da se radi o dugoročnim naknadama zaposlenima, a ne o naknadama nakon prestanka radnog odnosa, aktuarski dobiti i gubici, kao i troškovi prethodne službe priznaju se u celini u periodu u kome nastanu. Grupa nema dodatnih obaveza za naknade zaposlenima po ovom osnovu.

Grupa nema penzione fondove, niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovane obaveze na dan 31. decembra 2008. godine.

(c) *Kratkoročna plaćena odsustva*

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu kumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, za koje se očekuje da će biti iskorišćeni u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

Prema proceni rukovodstva Grupe, iznos kratkoročnih plaćenih odsustava po osnovu neiskorišćenih godišnjih odmora na dan 31. decembra 2008. godine nije materijalno značajan i shodno tome, Grupa nije izvršila ukalkulisavanje navedenih obaveza na dan bilansa stanja.

2.14. Poslovni prihodi

Prihod uključuje fer vrednost primljenog iznosa ili potraživanja po osnovu prodaje roba i usluga u toku normalnog poslovanja Grupe. Prihod se iskazuje bez PDV-a, rabata i popusta. Grupa priznaje prihod kada se iznos prihoda može pouzdano izmeriti, kada je priliv budućih ekonomskih koristi u Grupi verovatan i kada su ispunjeni posebni kriterijumi za svaku vrstu prihoda Grupe kao što je u daljem tekstu obelodanjeno.

Iznos prihoda se ne smatra pouzdano merljivim sve dok se ne reše sve potencijalne obaveze koje mogu nastati u vezi sa prodajom.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2008.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.14. Poslovni prihodi (Nastavak)**

Svoje procene Grupa zasniva na rezultatima iz prethodnog poslovanja, uzimajući u obzir tip kupca, vrstu transakcije i specifičnosti svakog posla.

Prihodi od prodaje usluga

Grupa se pretežno bavi pružanjem usluga revizije finansijskih izveštaja, usluga srodnih reviziji, računovodstvenim poslovima i poslovima kontrole. Ove usluge se pružaju na bazi utrošenog vremena i materijala, ili putem ugovora sa fiksnom cenom, sa uobičajeno definisanim ugovorenim uslovima.

Prihod od ugovora na bazi utrošenog vremena i materijala priznaje se po ugovorenim naknadama s obzirom da su utrošeni radni sati i da su nastali direktni troškovi. Prihod od ugovora sa fiksnom cenom za pružanje revizorskih usluga, priznaje se po metodu stepena završenosti. Prema ovom metodu, prihod se generalno priznaje na osnovu izvršenih usluga do datog datuma, utvrđenih kao procenat u odnosu na ukupne usluge koje treba da se pruže. Prihod od ugovora sa fiksnom cenom za izvršene usluge računovodstva generalno se priznaje u periodu kada su usluge izvršene, korišćenjem proporcionalne osnove tokom trajanja ugovora.

Ukoliko nastanu okolnosti koje mogu da promene početne procene prihoda, troškova ili vreme potrebno za kompletiranje, procene se revidiraju. Ova revidiranja mogu dovesti do povećanja ili smanjenja procenjenih prihoda ili troškova i odražavaju se na prihod u periodu kada se rukovodstvo upoznalo sa okolnostima koje su dovele do revidiranja.

2.15. Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju sve troškove nastale u vezi sa ostvarenim poslovnim prihodima i odnose se na: troškove materijala, energije i goriva, troškove zarada i naknada zarada, amortizaciju, troškove zakupa, druge proizvodne usluge i ostale poslovne rashode. Poslovni rashodi evidentiraju se u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda, u stvarno nastalom iznosu, u obračunskom periodu na koji se odnose.

Operativni lizing

Zakup sredstava kod kojih su sve koristi i rizici u vezi sa vlasništvom zadržani kod zakupodavca, odnosno nisu preneti na zakupca, evidentiran je kao operativni lizing. Troškovi zakupa se odnose na zakup poslovnih prostorija. Navedeni troškovi priznaju se na teret bilansa uspeha u momentu njihovog nastanka i u skladu sa odgovarajućim ugovorima o zakupu.

2.16. Prihodi i rashodi od kamata

Kamate nastale po osnovu depozita i potraživanja iz poslovnih odnosa iskazuju se u okviru finansijskih prihoda u obračunskom periodu u kome su nastale (Napomena 22). Kamate nastale po osnovu obaveza iz poslovnih odnosa iskazuju se u bilansu uspeha u okviru finansijskih rashoda u obračunskom periodu u kome su nastale (Napomena 23).

Kamate koje dospevaju u budućim obračunskim periodima se odlažu preko računa razgraničenja.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2008.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.17. Porezi i doprinosi****(a) Porez na dobitak***Tekući porez*

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije. Porez na dobitak obračunat je po stopi od 10% na poresku osnovicu koja je prikazana u poreskom bilansu, nakon umanjenja za iskorišćene poreske kredite.

Oporeziva osnovica uključuje dobitak iskazan u bilansu uspeha, koji je korigovan za razlike koje su definisane poreskim propisima Republike Srbije. Računovodstveni dobitak se, da bi se dobio iznos oporezivog dobitka, usklađuje za određene trajne razlike i umanjuje za određena ulaganja u toku godine, kao što je prikazano u godišnjem poreskom bilansu koji se predaje u roku od 10 dana po isteku roka za podnošenje finansijskih izveštaja, odnosno do 10. marta naredne godine.

Zakon o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije obvezniku koji izvrši ulaganja u osnovna sredstva priznaje pravo na poreski kredit u visini od 20% izvršenog ulaganja, s tim što poreski kredit ne može biti veći od 50% obračunatog poreza u godini u kojoj je izvršeno ulaganje. Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobitak iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava za sve privremene razlike između poreske osnove imovine i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti. Trenutno važeće poreske stope na dan bilansa su korišćene za obračun iznosa odloženog poreza.

Odložene poreske obaveze priznaju se za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i za efekte prenetog gubitka i neiskorišćenih poreskih kredita iz prethodnih perioda do nivoa do kojeg je verovatno da će postojati budući oporezivi dobitci na teret kojih se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti. Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na dan svakog bilansa stanja i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost ili deo vrednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti. Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na dan svakog bilansa stanja i priznaju do mere do koje je postalo izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda (Napomena 26).

(b) Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja uključuju doprinose na zarade koji padaju na teret poslodavca i razne naknade i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru ostalih poslovnih rashoda (Napomena 21).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2008.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Grupa je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izložena određenim finansijskim rizicima i to: tržišnom riziku (koji obuhvata rizik od promene kursa stranih valuta, rizik od promene kamatnih stopa i rizik od promene cena), riziku likvidnosti i kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Grupi je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Grupe u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta. Upravljanje rizicima definisano je računovodstvenim politikama Grupe.

Grupa ne stupa u transakcije sa izvedenim (derivatnim) finansijskim instrumentima kao što su svopovi kamatnih stopa ili forvardi. U toku 2008. i 2007. godine, Grupa nije obavljala transakcije trgovine finansijskim instrumentima.

3.1. Tržišni rizik**(a) Rizik od promene kursa stranih valuta**

Grupa je izložena riziku od promene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Rizik proističe kako iz budućih poslovnih transakcija, tako i iz priznatih sredstava i obaveza u stranoj valuti.

Rukovodstvo Grupe je ustanovilo politiku za upravljanje rizikom od promena kursa stranih valuta u odnosu na njegovu funkcionalnu valutu.

Grupa ima potraživanja i obaveze u stranoj valuti, tako da je maksimizirana usklađenost priliva i odliva u istoj valuti radi zaštite od promene deviznih kurseva. S druge strane, Grupa još ne koristi zaštitu transakcija od deviznog rizika (hedžing), s obzirom na postojeću regulativu i nedovoljno razvijeno finansijsko tržište.

U slučaju da je na dan 31. decembra 2008. godine domaća valuta (RSD) zabeležila porast/pad za 10% u odnosu na ostale valute koje nisu funkcionalna valuta, (odnosno da je kurs RSD u odnosu na EUR iznosio RSD 79.7409/97.4611 za 1 EUR), a sve ostale varijable ostale nepromenjene, dobitak za 2008. godinu nakon oporezivanja bio bi veći/manji za RSD 5.142 hiljada, najvećim delom zbog kursnih razlika po osnovu preračuna depozita u stranoj valuti (EUR).

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

S obzirom da Grupa nema značajnu kamatonosnu imovinu, niti obaveze po osnovu kredita, prihodi i rashodi Grupe kao i tokovi gotovine su nezavisni od promena tržišnih kamatnih stopa.

(c) Rizik od promene cena

Grupa nije izložena riziku od promena cena vlasničkih hartija od vrednosti s obzirom da Grupa nema ulaganja klasifikovanih u bilansu stanja kao raspoloživa za prodaju ili kao finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha.

Pored toga, ulaganjima Grupe u kapitalu zavisnog pravnog lica se ne trguje javno na aktivnom tržištu.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2008.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

3.2. Rizik likvidnosti

Upravljanje likvidnošću je centralizovano na nivou Grupe. Grupa svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji mu obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze.

Grupa raspolaže dovoljnim iznosom visoko likvidnih sredstava (gotovina, gotovinski ekvivalenti), kao i kontinuiranim prilivom novčanih sredstava od realizacije usluga koji mu omogućavaju da svoje obaveze izmiruje u roku dospeća.

Grupa ne koristi finansijske derivate.

3.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik nastaje kod gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Grupa je izložena kreditnom riziku u ograničenoj meri. Obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou Grupe.

Pored toga, Grupa nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima, jer ima značajan broj međusobno nepovezanih kupaca. U slučaju neblagovremenog izmirivanja obaveza kupaca prema Grupi, istima se prekida pružanje usluga. Pored prekida pružanja usluga, koriste se sledeći mehanizmi naplate: reprogramiranje duga i kompenzacije sa pravnim licima, a po potrebi mogu se vršiti utuženja i vansudska poravnanja.

Naplata kredita datih zaposlenima u Grupi se obezbeđuje kroz administrativne zabrane, odnosno umanjenje plata za adekvatan iznos rata.

3.4. Upravljanje rizikom kapitala

Grupa se opredelila za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica.

Cilj upravljanja kapitalom je da Grupa zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvala optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala, a vlasnicima obezbedi udele u dobiti.

Grupa prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti. Na dan 31. decembra 2008. i 2007. godine, Grupa nije imala obaveze po osnovu kredita. Shodno tome, Grupa nije računala koeficijent zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Grupe i njenog ukupnog kapitala.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2008.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)**3.5. Prosuđivanje o efektima svetske finansijske krize**

Tekuća svetska finansijska kriza počela je sredinom 2007. godine, pri čemu su se stvarni efekti na bankarski i privredni sektor u svetu ispoljili tokom 2008. godine. Efekti krize odrazili su se na smanjenje ulaganja na tržištu kapitala, smanjenje likvidnosti bankarskog sektora, na povećanje međubankarskih kamatnih stopa i prouzrokovali su veliko kolebanje na tržištu hartija od vrednosti. Obim i razmere posledica ove svetske finansijske krize nije moguće precizno predvideti niti je, shodno tome, moguće preduzeti odgovarajuće mere zaštite u ovom trenutku.

Efekti krize u Srbiji su počeli da se osećaju u poslednjem kvartalu 2008. godine, i prvo su se odrazili na bankarski sektor kroz značajno povlačenje depozita stanovništva, što je dalje imalo uticaja na opštu krizu likvidnosti. Efekti krize u Srbiji odrazili su se kroz značajnu fluktuaciju kursa dinara u odnosu na strane valute, prvenstveno EUR, kao i na smanjenje privredne aktivnosti, što ima za posledicu smanjenje platežne sposobnosti stanovništva i privrede.

Narodna banka Srbije i Vlada Republike Srbije su preduzele niz mera kratkoročnog i dugoročnog karaktera radi ublažavanja efekata finansijske krize, očuvanja stabilnosti bankarskog sistema Srbije, kao i uspostavljanje uslova za oživljavanje privredne aktivnosti kroz povoljnije uslove kreditiranja. Slične mere za prevazilaženje krize preduzima i Vlade Republike Srpske.

Vlada Republike Srbije je usvojila "Program mera za ublažavanje negativnih efekata svetske ekonomske krize". Ciljevi ovog Programa su:

- očuvanje konkurentnosti privrede Republike Srbije;
- očuvanje zaposlenosti; i
- stimulisanje domaće tražnje.

Za ostvarenje navedenih ciljeva predložene su sledeće mere:

- direktno subvencionisanje kamatne stope na kredite za likvidnost;
- sufinansiranje kredita za investicije uz garanciju Garancijskog fonda;
- direktno subvencionisanje kamatne stope na potrošačke kredite za kupovinu određenih trajnih potrošnih dobara; i
- dobijanje kredita iz međunarodnih izvora.

Privredi će biti na raspolaganju povoljni krediti u iznosu procenjenom približno RSD 122 milijarde. Kreditiranje iz navedenih izvora koje obezbeđuje Vlada Republike Srbije vršiće se preko banaka.

Rukovodstvo Grupe očekuje da napred navedeni opšti efekti krize na ekonomsko okruženje u zemlji mogu uticati na postojeći obim privrednih aktivnosti, kao i stepen naplate potraživanja.

Rukovodstvo Grupe očekuje da će mere Vlade Republike Srbije i Narodne banke Srbije pomoći nekim klijentima Grupe da prevaziđu ekonomske i finansijske teškoće koje bi se odrazile i na Matično preduzeće i na Konsolidovano zavisno preduzeće kao njihovog revizora.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2008.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)**3.5. Prosuđivanje o efektima svetske finansijske krize (Nastavak)**

Grupa je u procesu razmatranja ekonomskih parametara i pretpostavki neophodnih za usklađivanje aktivnosti sa novonastalom situacijom izazvanom svetskom finansijskom krizom. Ova razmatranja obuhvataju prvenstveno uticaj krize na postojeću i buduću likvidnost (prvenstveno do kraja 2009. godine) sa stanovišta naplate potraživanja od kupaca čiju likvidnost i solventnost trenutno nije moguće proceniti, sposobnosti izmirenja obaveza prema dobavljačima i bankama, kao i mogućnosti pribavljanja povoljnih izvora kreditiranja za premošćavanje kritičnih situacija.

Rukovodstvo Grupe ne očekuje značajnije probleme u naplati svojih potraživanja u narednom periodu i tokovima gotovine, ali smatra da će upravljanje rizikom likvidnosti i obezbeđenje odgovarajućih izvora finansiranja biti ključno opredeljenje rukovodstva i organa upravljanja Grupom u narednom periodu.

Rukovodstvo Grupe smatra da, u datim okolnostima, preduzima sve neophodne aktivnosti radi obezbeđenja održivog rasta i razvoja Grupe.

Rukovodstvo Grupe nije u mogućnosti da pouzdano proceni efekte daljeg razvoja i razmere krize na ekonomsko okruženje u Srbiji i zemljama okruženja, kao ni njihov uticaj na finansijski položaj i rezultate poslovanja Grupe, ali smatra da isti ni u kom slučaju neće dovesti u pitanje nastavak njenog poslovanja.

3.6. Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Grupe je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji i Republici Srpskoj ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Grupe vrši procenu rizika, i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Fer vrednost finansijskih sredstava koja su iskazana po amortizovanoj vrednosti (kreditni dati zaposlenima) procenjuje se diskontovanjem novčanih tokova korišćenjem kamatne stope po kojoj bi Grupa mogla da pribavi dugoročne pozajmice, a koja odgovara efektivnoj kamatnoj stopi. Grupa smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, kao i nominalna vrednost obaveza iz poslovanja, približno odražava njihovu tržišnu vrednost. Fer vrednost obaveza iz poslovanja odgovara njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti, jer je reč o kratkoročnim obavezama koje dospevaju za plaćanje najduže u roku od tri meseca od datuma bilansa stanja.

Rukovodstvo Grupe smatra da iznosi u priloženim konsolidovanim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2008.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

4. NEMATERIJALNA ULAGANJA

	Ostala nematerijalna ulaganja	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost na dan			
1. januara 2007. godine	762	-	762
Povećanja - nove nabavke	527	-	527
Stanje na dan			
31. decembra 2007. godine	1.289	-	1.289
Povećanja - nove nabavke	-	1.862	1.862
Otuđenja i rashodovanja	(1.327)	-	(1.327)
Prenos sa nematerijalnih ulaganja u pripremi	1.722	(1.722)	-
Stanje na dan			
31. decembra 2008. godine	1.684	140	1.824
Akumulirana ispravka vrednosti na dan 1. januara 2007. godine	346	-	346
Amortizacija (Napomena 20)	332	-	332
Stanje na dan			
31. decembra 2007. godine	678	-	678
Amortizacija (Napomena 20)	287	-	287
Otuđenja i rashodovanja	(683)	-	(683)
Stanje na dan			
31. decembra 2008. godine	282	-	282
Neotpisana vrednost na dan:			
- 31. decembra 2008. godine	1.402	140	1.542
- 31. decembra 2007. godine	611	-	611

Ostala nematerijalna ulaganja obuhvataju sistemske i aplikativne softvere koji zadovoljavaju definiciju nematerijalnih ulaganja.

Smanjenje ostalih nematerijalnih ulaganja u toku 2008. godine, nabavne vrednosti u iznosu od RSD 1.327 hiljada, i pripadajuće ispravke vrednosti na dan prodaje od RSD 683 hiljade odnosi se na softver koji je bio instaliran na prodatim računarima.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2008.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Promene na opremi Grupe u toku 2007. i 2008. godine prikazane su kako sledi:

	<u>Oprema</u>
Nabavna vrednost na dan	
1. januara 2007. godine	13.463
Povećanja	2.318
Otuđenja	(1.204)
Rashodovanja i manjkovi	(1.436)
Stanje na dan	
31. decembra 2007. godine	13.141
Povećanja	1.389
Otuđenja	(718)
Rashodovanja i manjkovi	(534)
Stanje na dan	
31. decembra 2008. godine	13.278
Akumulirana ispravka vrednosti	
na dan 1. januara 2007. godine	9.032
Amortizacija (Napomena 20)	1.240
Otuđenja	(373)
Rashodovanja i manjkovi	(905)
Stanje na dan	
31. decembra 2007. godine	8.994
Amortizacija (Napomena 20)	1.316
Otuđenja	(436)
Rashodovanja i manjkovi	(524)
Stanje na dan	
31. decembra 2008. godine	9.350
Neotpisana vrednost na dan:	
- 31. decembra 2008. godine	3.928
- 31. decembra 2007. godine	4.147

Povećanja na opremi u 2008. godini se najvećim delom odnose na kupovinu kompjuterske opreme.

Otuđenja opreme u 2008. godini se najvećim delom odnose na prodaju kompjuterske opreme, kao i na rashodovanje neupotrebljivih osnovnih sredstava.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2008.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

6. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Dugoročni finansijski plasmani se u celini sastoje od ostalih dugoročnih finansijskih plasmana koje čine:

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Depoziti dati zakupodavcima	1.599	-
Dugoročni krediti dati zaposlenima	<u>2.431</u>	<u>1.506</u>
	4.030	1.506
<i>Minus:</i> Svođenje na tržišnu vrednost kredita datih zaposlenima (Napomena 25)	<u>(237)</u>	<u>-</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>3.793</u>	<u>1.506</u>

Rukovodstvo Grupe smatra da vrednost po kojoj su krediti dati radnicima iskazani u poslovnim knjigama odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti. Fer vrednost kredita datih zaposlenima zasniva se na novčanim tokovima diskontovanim tržišnom kamatnom stopom po kojoj bi Grupa mogla da pribavi dugoročne pozajmice i koja odgovara tekućoj tržišnoj kamatnoj stopi na slične finansijske instrumente (7% godišnje).

Maksimalna izloženost kreditnom riziku na dan izveštavanja je nominalna vrednost kredita datih zaposlenima. Navedena izloženost kreditnom riziku je limitirana, s obzirom da se naplata kredita datih zaposlenima u Grupi obezbeđuje kroz administrativne zabrane. Ni jednom kreditu nije prošao rok za naplatu niti mu je vrednost umanjena.

7. ZALIHE

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Dati avansi za usluge	<u>876</u>	<u>190</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>876</u>	<u>190</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2008.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

8. POTRAŽIVANJA

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Potraživanja po osnovu prodaje usluga (a)	11.518	23.156
Ostala potraživanja (b)	<u>871</u>	<u>4.761</u>
Bruto potraživanja	12.389	27.917
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 25)</i>	<u>(1.300)</u>	<u>(7.188)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>11.089</u>	<u>20.729</u>

- (a) Starosna struktura bruto potraživanja po osnovu prodaje usluga na dan 31. decembra 2008. i 2007. godine je sledeća:

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Do 3 meseca	8.005	13.283
Od 3 do 6 meseci	556	485
Preko 6 meseci	<u>2.957</u>	<u>9.388</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>11.518</u>	<u>23.156</u>

Potraživanja čija naplata kasni manje od dva meseca ne smatraju se obezvređenim.

Neto knjigovodstvena vrednost potraživanja po osnovu prodaje usluga na dan 31. decembra 2008. i 2007. godine iskazana je u sledećim valutama:

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
RSD	9.867	12.812
EUR	1.651	9.433
Ostale valute	<u>-</u>	<u>911</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>11.518</u>	<u>23.156</u>

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja su najvećim delom nekamatonsna.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku na datum izveštavanja jednaka je neto knjigovodstvenoj vrednosti svake gore navedene vrste potraživanja. Rukovodstvo Grupe smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti.

- (b) **Ostala potraživanja** koja na dan 31. decembra 2008. godine iznose RSD 871 hiljadu, najvećim delom se odnose na potraživanja od Sekretarijata za socijalnu i dečju zaštitu po osnovu porodiljskog bolovanja u iznosu od RSD 615 hiljada, kao i na potraživanja od Republičkog Zavoda za zdravstveno osiguranje za bolovanja preko 30 dana u iznosu od RSD 18 hiljada.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2008.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

8. POTRAŽIVANJA (Nastavak)

- (c) Promene na računima ispravke vrednosti potraživanja u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Stanje na dan 1. januara	7.188	-
Nove ispravke u toku godine (Napomena 25)	1.330	7.188
Isknjižavanje potpuno ispravljenih potraživanja	(7.188)	-
Stanje na dan 31. decembra	<u>1.330</u>	<u>7.188</u>

9. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Kratkoročno oročena novčana sredstva	48.731	74.563
Kratkoročne pozajmice povezanim pravnim licima	14.500	-
Kratkoročni plasmani na osnovu ugovora o asignaciji	203	-
Dati depoziti zakupodavcima	-	1.097
Stanje na dan 31. decembra	<u>63.434</u>	<u>75.660</u>

Kratkoročno oročena novčana sredstva odnose se na dinarske i devizne depozite kod domaćih banaka. Navedena sredstva oročena su na period od jednog do tri meseca.

Kratkoročne pozajmice povezanim pravnim licima odnose se u celini na pozajmice date privrednom društvu "BDO BC Excel Transaction Advisory Services" d.o.o., Beograd na osnovu Ugovora o pozajmici za održavanje tekuće likvidnosti.

10. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Tekući računi	10.402	4.945
Blagajna	48	39
Devizni račun	5.898	10.336
Gotovinski ekvivalenti – primljene menice	-	3.131
Stanje na dan 31. decembra	<u>16.348</u>	<u>18.451</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2008.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

11. POREZ NA DODATU VREDNOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Unapred plaćeni troškovi	22	-
Razgraničeni troškovi po osnovu premija osiguranja	188	102
Razgraničeni porez na dodatu vrednost	53	-
Ostala aktivna vremenska razgraničenja - PDV po avansnim računima	2.635	656
Stanje na dan 31. decembra	<u>2.898</u>	<u>758</u>

12. KAPITAL

Kapital Grupe sastoji se od osnovnog kapitala, rezervi i neraspoređenog dobitka.

Struktura kapitala Grupe na dan 31. decembra 2008. i 2007. godine bila je sledeća:

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Osnovni kapital	1.947	1.947
Rezerve iz dobiti	876	855
Rezerve po osnovu preračuna finansijskih izveštaja u stranoj valuti u funkcionalnu valutu	116	-
Neraspoređeni dobitak	60.932	90.262
Stanje na dan 31. decembra	<u>63.871</u>	<u>93.064</u>

Osnovni kapital se sastoji od udela koji predstavljaju trajne izvore za finansiranje poslovanja Grupe, i isti su u celini vlasništvo osnivača Milovana Popovića sa 51% udela i Dragana Popovića sa 49% udela.

13. DUGOROČNA REZERVISANJA

Dugoročna rezervisanja koja na dan 31. decembra 2008. godine iznose RSD 961 hiljadu, u celini se odnose na rezervisanja za dugoročna primanja zaposlenih po osnovu otpremnina po prekidu radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova. Rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju zaposlenih formirana su na bazi obračuna izvršenog od strane Grupe uz korišćenje odgovarajućih aktuarskih procena, i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata. Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih odliva korišćena je diskontna stopa od 12%, koja predstavlja adekvatnu stopu u skladu sa MRS 19 "Primanja zaposlenih" u odsustvu razvijenog tržišta visokokvalitetnih korporativnih obveznica. Rezervisanje je utvrđeno na osnovu Zakona o radu i pretpostavke prosečnog rasta zarada po stopi od 8% godišnje tokom celokupnog perioda za koji se rezervišu sredstva.

Rezervisanja za otpremnine su formirana na teret rezultata tekuće godine (Napomena 20).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2008.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

14. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	19.613	4.301
Dobavljači u zemlji	2.872	5.357
Dobavljači u inostranstvu	<u>7.138</u>	<u>5.936</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>29.623</u>	<u>15.594</u>

Na dan 31. decembra 2008. godine, obaveze prema dobavljačima u inostranstvu u iznosu od RSD 7.138 hiljada, izražene su u EUR.

Obaveze prema dobavljačima su nekamatonosne. Grupa redovno izmiruje svoje obaveze prema dobavljačima.

15. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada	4	25
Obaveze za učešće u dobiti	2.752	-
Obaveze prema fizičkim licima za naknade prema ugovorima	589	456
Obaveze prema zaposlenima	<u>-</u>	<u>78</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>3.345</u>	<u>559</u>

Obaveze za učešće u dobiti u iznosu od RSD 2.752 hiljade na dan 31. decembra 2008. godine, odnose se na obaveze prema osnivačima i zaposlenima na osnovu Odluke o raspodeli dobiti ostvarene u 2007. godini.

16. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST I OSTALIH JAVNIH PRIHODA I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Obaveze za porez na dodatu vrednost	2.869	2.954
Obaveze za poreze, doprinose i carine i druge dažbine	12	4
Ostale obaveze za poreze i doprinose	51	195
Unapred obračunati troškovi	177	-
Razgraničene obaveze za porez na dodatu vrednost	16	-
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	<u>130</u>	<u>1.518</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>3.255</u>	<u>4.671</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2008.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

17. POSLOVNI PRIHODI

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Prihodi od prodaje usluga na domaćem tržištu	263.197	164.199
Prihodi od prodaje usluga na inostranom tržištu	<u>35.324</u>	<u>32.914</u>
Ukupno prihodi od prodaje	298.521	197.113
Ostali poslovni prihodi	<u>1.284</u>	-
Ukupno	<u>299.805</u>	<u>197.113</u>

Ostali poslovni prihodi u 2008. godini se najvećim delom odnose na prihode ostvarene od organizovanja regionalnih konferencija i seminara od strane Grupe, na kojima su učestvovali firme članice "BDO International" iz drugih zemalja.

18. TROŠKOVI MATERIJALA

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Troškovi materijala za izradu	565	273
Troškovi ostalog materijala	1.306	1.330
Troškovi goriva i energije	<u>1.034</u>	<u>907</u>
Ukupno	<u>2.905</u>	<u>2.510</u>

Troškovi materijala se odnose na nabavljena sredstva koja ne zadovoljavaju kriterijume za priznavanje kao oprema i koja su tretirana kao sitan inventar koji je dat na ispravku vrednosti u celosti i priznat kao trošak u 2008. godini.

Troškovi ostalog materijala se odnose na materijal za kompjutere, kancelarijski materijal i sl.

Troškovi goriva i energije se odnose na troškove električne energije i utrošenog goriva prilikom korišćenja službenih automobila.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2008.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

19. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA
I OSTALI LIČNI RASHODI

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	64.845	50.580
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade na teret poslodavca	11.590	8.834
Troškovi naknada po ugovoru o delu	965	929
Troškovi naknada po autorskim ugovorima	245	2.703
Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora	1.753	282
Ostali lični rashodi	<u>8.641</u>	<u>4.713</u>
Ukupno	<u>88.039</u>	<u>68.041</u>

20. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Troškovi amortizacije:		
- nematerijalnih ulaganja (Napomena 4)	287	332
- opreme (Napomena 5)	<u>1.316</u>	<u>1.240</u>
	<u>1.603</u>	<u>1.572</u>
Troškovi rezervisanja za otpremnine (Napomena 13)	<u>961</u>	<u>-</u>
Ukupno	<u>2.564</u>	<u>1.572</u>

21. OSTALI POSLOVNI RASHODI

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Troškovi transportnih usluga	3.194	3.350
Troškovi usluga održavanja	1.260	947
Troškovi zakupnina	9.482	5.598
Troškovi reklame i propagande	523	1.482
Troškovi ostalih usluga	1.170	1.153
Troškovi reprezentacije	2.371	1.548
Troškovi premije osiguranja	385	100
Troškovi platnog prometa	595	460
Troškovi članarina	5.470	1.466
Troškovi poreza i doprinosa	276	287
Troškovi neproizvodnih usluga	83.070	18.765
Ostali nematerijalni troškovi	<u>430</u>	<u>419</u>
Ukupno	<u>108.226</u>	<u>35.575</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2008.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

22. FINANSIJSKI PRIHODI

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Prihodi kamata	8.963	3.711
Pozitivne kursne razlike	6.883	286
Prihodi po osnovu efekata valutne klauzule	<u>425</u>	<u>-</u>
Ukupno	<u>16.271</u>	<u>3.997</u>

Prihod od kamata u iznosu od RSD 8.963 hiljade ostvaren u 2008. godini (2007. godina: RSD 3.711 hiljada), odnosi se na kamate na oročene depozite kod domaćih poslovnih banaka.

23. FINANSIJSKI RASHODI

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Rashodi kamata	3	176
Negativne kursne razlike	<u>2.010</u>	<u>1.124</u>
Ukupno	<u>2.013</u>	<u>1.300</u>

24. OSTALI PRIHODI

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Prihodi od smanjenja obaveza	54	14.520
Ostali nepomenutu prihodi	<u>227</u>	<u>920</u>
Ukupno	<u>281</u>	<u>15.440</u>

25. OSTALI RASHODI

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja i opreme	392	800
Efekat svođenja kredita na tržišnu vrednost (Napomena 6)	237	-
Ispravka vrednosti potraživanja (Napomena 8)	1.300	7.188
Manjkovi	5	197
Ostali nepomenuti rashodi	<u>1</u>	<u>165</u>
Ukupno	<u>1.935</u>	<u>8.350</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2008.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

26. POREZ NA DOBITAK

(a) Komponente poreza na dobitak

Ukupan poreski rashod sastoji se od sledećih poreza:

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Tekući porez	11.377	8.920
Odloženi poreski rashodi perioda	-	364
Odloženi poreski prihodi perioda	<u>(30)</u>	<u>-</u>
Ukupno	<u>11.347</u>	<u>9.284</u>

(b) Usaglašavanje ukupnog iznosa poreza na dobit iskazanog u bilansu uspeha i proizvoda gubitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Dobitak pre oporezivanja	110.605	99.064
Porez na dobitak po stopi od 10%	11.061	9.906
Rashodi koji se ne priznaju za poreske svrhe	692	185
Iskorišćeni poreski kredit po osnovu ulaganja u opremu	<u>(376)</u>	<u>(1.171)</u>
Tekući porez na dobitak iskazan u bilansu uspeha	11.377	8.920
Odloženi poreski (prihod)/rashod perioda	<u>(30)</u>	<u>364</u>
Porez na dobitak - poreski rashod	<u>11.347</u>	<u>9.284</u>
<i>Efektivna poreska stopa</i>	<i>10.26%</i>	<i>9.37%</i>

(c) Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva se u celini odnose na privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti nematerijalnih ulaganja i opreme i njihove poreske osnove, zbog primene različitih stopa amortizacije za svrhe finansijskog izveštavanja i poreske svrhe.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2008.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

26. POREZ NA DOBITAK (NASTAVAK)

(c) Odložena poreska sredstva (Nastavak)

Promene na odloženim poreskim sredstvima u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
Stanje na dan 1. januara	185	549
Efekat privremenih razlika po osnovu amortizacije evidentiran u korist/(na teret) bilansa uspeha	<u>30</u>	<u>(364)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>215</u>	<u>185</u>

27. POTENCIJALNE OBAVEZE

U redovnom toku poslovanja, Grupa ima potencijalne finansijske obaveze u vezi sa bankarskim i drugim garancijama za uredno izvršenje posla. Na dan 31. decembra 2008. godine, Grupa ima bankarske garancije izdate trećim licima u iznosu od RSD 830 hiljada.

Rukovodstvo Grupe ne očekuje da će usled navedenih potencijalnih obaveza doći do materijalno značajnih finansijskih obaveza.

28. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Grupa ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim licima. Transakcije sa povezanim licima se obavljaju po uobičajenim tržišnim uslovima.

Vlasnik povezanog pravnog lica "BDO BC Excel Transaction Advisory Services" d.o.o., Beograd ("BDO BC Excel TAS") je Dragan Popović, koji poseduje 100 % udela u kapitalu navedenog privrednog društva.

Stanje potraživanja dan 31. decembra 2008. godine, kao i transakcije ostvarene sa povezanim licima Grupe u 2008. godini prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2008.</u>
Kratkoročne pozajmice	
BDO BC Excel TAS-u (Napomena 9)	<u>14.500</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>14.500</u>
Prihodi	
<i>Prodaja robe i usluga BDO BC Excel TAS-u:</i>	
- prihodi od pružanja usluga:	62
- prihodi od prodaje opreme	<u>641</u>
Ukupno	<u>703</u>

U 2007. godini, nije bilo transakcija sa gore navedenim povezanim pravnim licem Grupe.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2008.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

29. USAGLAŠAVANJE MEĐUSOBNIH OBAVEZA I POTRAŽIVANJA

Matično preduzeće je u skladu sa članom 20. Zakona o računovodstvu i reviziji izvršilo usaglašavanje obaveza i potraživanja sa svojim dužnicima i poveriocima, i o tome postoji verodostojna dokumentacija.

Matično preduzeće je klijentima dostavilo izvode otvorenih stavki (IOS) sa stanjem na dan 30. novembra 2008. godine. Na osnovu razmenjenih IOS obrazaca sa klijentima, nije bilo neusaglašenih potraživanja i obaveza, izuzev za manji broj klijenata koji nije vratio potpisane IOS obrasce.

30. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični devizni kursevi Narodne banke Srbije, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2008. i 2007. godine u funkcionalnu valutu (RSD), za pojedine strane valute su:

	2008.	U RSD 2007.
EUR	88,6010	79,2362
USD	62,9000	53,7267

31. DOGAĐAJI POSLE DATUMA BILANSA STANJA

Nije bilo značajnih događaja posle datuma bilansa stanja koji bi zahtevali obelodanjivanje u napomenama uz priložene konsolidovane finansijske izveštaje Grupe za 2008. godinu.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Gordan Vasić

Zakonski zastupnik

Ksenija Ristić Kostić
Direktor